

[Holstein.]

ringen. Rentesaenkning og Gældssanering er nemlig deflatoriske Foranstaltninger, som hvis der skal være Redelighed og Rimelighed i dem — hvad der efter hidtil indhøstede Erfaringer om denne højtærede Regerings Væsen, Væren og Virken ganske vist ikke er givet —, har til Forudsætning enten en fast, til Guldet knyttet eller paa anden Maade stabiliseret Værdimaaler. Brister eller brydes denne Forudsætning, saaledes at Kronekursen paa ny falder, maaske med Udsigt til yderligere Fald, sejler baade Rentesaenkning og Gældssanering i Vilkaarlighedens og Usikkerhedens Taage uden fast Bestik. Rentesaenkning og Gældssanering saavel som Nedskaering af Lønninger og Udgifter i den offentlige Husholdning er de rationelle økonomiske Tilpasningsforanstaltninger under en Krise, naar Valutaen er stabiliseret og Hovedformaalet derfor maa være Varenes Billiggørelse, men naar Valutaen ikke er stabiliseret og ikke kan stabiliseres, og det kan den ikke for nærværende i Danmark, maa Tyngdepunktet i den erhvervsøkonomiske Tilpasning ligge i prishævende Foranstaltninger, herunder Kronesaenkning og øget Afsætning i Indland og Udland.

Med Hensyn til den konkrete og praktiske Side af Sagen bør følgende haves i Erindring. For det første, at Lovgivningsmagten i Løbet af 3 Kriseaar 6 Gange har vedtaget baade at forlænge og at afvikle Valutaordningen, baade at opretholde den og at bringe den til Ophør. For det andet, at naar der med Udlandet er vedtaget Handels-traktater eller handelspolitiske Kansler-gædeforlig med tilhørende Gentleman-Protokoller, som forudsætter Valutaordningen, saa er der kun to Muligheder, enten at gøre Valutaordningen til et fast handelspolitisk Instrument eller ogsaa at opsigte Handelsaftalerne og indgaa nye paa et solidere og fordelagtigere Grundlag end Valutaordningen. For det tredje, at vi i Løbet af Kriseaarene har oplevet 3 forskellige valutapolitiske Episoder: først Sterlingparitet-Episoden, hvor Sterlingpariteten agtedes opretholdt og Regeringen stempede anden valutapolitisk Tale som Svig mod Landets Interesser, hvortil den føjede patriotiske Trusler om engelske Repræsalier; dernæst Kroneslæknings- og Shillingkrone-Episoden, som ogsaa de Konservative var med til at tilrettelægge og gennemføre og siden var lige saa dybt foragede som Venstre over at se Handelsministerens trevne og genstridige Gennemførelse af den; heller

ikke i denne Periode forsømte Regeringen sin patriotiske Pligt til at true med engelske Repræsalier, hvis Slækningen gik videre end til Shillingkronen; og saa endelig Kroneslæknings-Episoden med Kr. 22,50 for Pundet, Perioden, hvor de Konservative var dybt rystede over, at den høje og hæderlige Shillingkrone ikke søgtes fastholdt, og hvor Handelsministeren for tredje Gang patriotisk og samvittighedsfuldt — det var nu sidst i Maj Maaned — truede med engelske Repræsalier, hvis Kronen sænkedes yderligere.

Opriindelig, det vil sige i Januar 1932, var Valutaordningen fra Venstres Side tænkt dels som et taktisk Middel til at undgaa konservativ Toldpolitik, dels som et eksportpolitisk Vaaben. Resultatet er blevet, at Venstre har faaet paa den ene Side en Industribeskyttelsespolitik til Fordyrelse og Forhøjelse af det kriseramte Landbrugs Omkostninger og til Svækkelse og Lammelse af den med Landbruget nær forbundne Handel og paa den anden Side en Eksportpolitik fra Udlandet over for Danmark, som under Paaberaabelse af vor Valutaordning er godt paa Vej til at strangulere vor Landbrugs- og Industrieksport. Ved Siden af de enorme Byrder, der er lagt paa det danske Erhvervssamfund som Følge af de Monopolprivilegier og Præferencer, som det dansk-engelske gentlemen-agreement har skaffet England hos os, uden at vi i mindste Maade har opnaaet lignende Fordele eller Sikkerhed i England, forlanges der i stigende Grad fra engelsk Side — med danske Importørers patriotiske Bistand og Støtte —, at England ved Hjælp af Valutaordningen skal tilsikres saa vidt muligt lige saa stor Eksport til Danmark, som vi har til England — vel at mærke uden nogen Sikkerhed mod Reduktioner i vor Eksport til England. Og samtidig forlanger Lande, med hvilke vi har en ugunstig Handelsbalance, at Valutaordningen skal sikre Opretholdelsen af det bestaaende for Udlandet fordelagtige Vareudvekslingsforhold.

Som Valutaordningen er blevet benyttet og administreret af den højtærede Regering, har den baade produktionsmæssigt og eksportmæssigt været til stor Skade for Landbrugets Interesser, og det er derfor kun rimeligt, at Venstre nu — jeg ved ikke for hvilken Gang — begynder at tale om Valutaordningens Afvikling, fri Varehandel, og valutarisk Tilpasning.

I sit Punkt 4 er Venstre vendt tilbage til det, der var Venstres Hovedstandpunkt i Foraaret 1932, hvor de danske Landbo-